

รูปแบบการบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับวิสาหกิจชุมชน
 ในกรุงเทพมหานคร
 วรารัตน์ เชี่ยวไพรี
 สมหมาย คำประชม
 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
 2560

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจชุมชนในกรุงเทพมหานคร และ2) พัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจชุมชนในกรุงเทพมหานคร ประชากร คือ วิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียน จัดตั้งพื้นที่ฝั่งธนบุรีในกรุงเทพมหานคร จำนวน 138 แห่ง เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยเชิงคุณภาพ จำนวน 10 แห่ง และการวิจัยเชิงปริมาณ จำนวน 58 แห่ง ที่มีการแบ่งตามสัดส่วนของวิสาหกิจ ชุมชนในแต่ละเขตพื้นที่ฝั่งธนบุรีและใช้การสุ่มแบบง่ายจากตารางเลขสุ่ม เครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วย แบบประเมินความเสี่ยง แบบบริหารความเสี่ยงซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ไม่มีโครงสร้าง และแบบประเมินผลรูปแบบเบื้องต้นการบริหารความเสี่ยง โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหา และการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยพบว่า 1) วิสาหกิจชุมชนในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ มีความเสี่ยงด้านความ พอประมาณ ในเรื่อง การกำหนดขั้นตอนการผลิตที่ได้มาตรฐาน ความเสี่ยงด้านความมีเหตุผล ในเรื่อง การมีสถานที่จัดจำหน่ายเป็นของวิสาหกิจชุมชนเอง ความเสี่ยงด้านการสร้างภูมิคุ้มกันในเรื่องความรู้ ความเข้าใจและการปฏิบัติเพื่อประเมินความเสี่ยงของกิจการ และ ความเสี่ยงด้านความรอบ (รู้) คู่คุณธรรม ในเรื่องการตลาดและลูกค้า การผลิตสินค้าที่มีการปนเปื้อนสารเคมี และเงินทุนของวิสาหกิจ ชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด และมีกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของวิสาหกิจชุมชนที่ครอบคลุมทุกปัจจัย ความเสี่ยง จำแนกเป็นกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงด้าน ความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน และด้านความรอบ (รู้) คู่คุณธรรม 2) สร้างรูปแบบเบื้องต้นการบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจชุมชน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาสภาพแวดล้อมและบริบทของวิสาหกิจชุมชน การประเมิน ความเสี่ยง การบริหารความเสี่ยง การเลือกกลยุทธ์ และการปฏิบัติและติดตามผลการดำเนินงาน ซึ่งผลของการประเมินผลการใช้รูปแบบเบื้องต้นดังกล่าวของวิสาหกิจชุมชนในกรุงเทพมหานคร ในเรื่อง ภาษาที่ง่ายต่อความเข้าใจ ความสอดคล้องกับการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน มี

ความเที่ยงตรงและ เป็นธรรมชาติ มีความชัดเจน และสามารถนำไปใช้งานได้ทันทีอยู่ในระดับมาก และมากที่สุด หลังจากนั้น จึงทำการพัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นด้วยการเพิ่มเติมคำอธิบายการใช้ รูปแบบการบริหารความเสี่ยง แบบการศึกษาสภาพแวดล้อมและบริบทของวิสาหกิจชุมชน แบบ ประเมินผลการปฏิบัติงานการบริหารความเสี่ยง และตัวอย่างผลที่วิสาหกิจชุมชนได้รับจากการนำ รูปแบบการบริหารความเสี่ยงไปใช้

คำสำคัญ : การบริหารความเสี่ยง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิสาหกิจชุมชน

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

Risk Management Model Compatible with Sufficiency Economy Philosophy of
Community Enterprise in Bangkok

Vararat Khewpairee

Somma Kumprachum

Faculty of Management Science, Dhonburi Rajabhat University

2017

The purposes of this research were to 1) study the risk management, and 2) develop a risk management model compatible with Sufficiency Economy Philosophy of community enterprise in Bangkok. The population was 138 registered community enterprises in Thonburi area, Bangkok. The sample consisted of 10 enterprises for qualitative research and 58 enterprises for quantitative research, which were randomly selected using a Table of Random Number. The determined sample size was calculated according to the proportion of the number of enterprise within each community in Thonburi area. The instruments employed were a risk assessment form, unstructured interviews as a risk management form, and an evaluation form of the developed risk management model. The data were analyzed using descriptive statistics for percentage and mean.

The findings revealed that 1) most community enterprises in Bangkok had risk in moderation for setting production standard, risk in reasonableness for having their own stores, risk in developing self-immunity for gaining knowledge and understanding in evaluating the risk of the businesses, risk in knowledge along with morality in marketing and customer, producing products with chemical contamination, and community enterprise budget were at the highest level. Also, most community enterprises had strategies in managing risks in all aspects; moderation, reasonableness, self-immunity, and knowledge along with morality, which were compatible with the Sufficiency Economy Philosophy of community enterprise. 2) The risk management model was developed in five-phase procedure: studying enterprise environment and roles, evaluating risks, managing risks, selecting appropriate strategy, and performing and monitoring the performance. The sample used and evaluated the developed model. The sample agreed at high and the highest level that language used in the model is simple and easy to understand, the model

was designed in accordance with the enterprise performance, the model was valid, fair and clear, and could be used immediately. After the evaluation, the developed model was improved by adding more explanation on how to use the risk management model, the enterprise environment and roles study form, the performance evaluation form, and some examples of result from using the developed model.

Key words : Risk management, Sufficiency Economy Philosophy, Community enterprise

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี